

Nr 300.

Av herr **Björnsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till viss ändring i postavgiften vid postabonnemang å tidning.

I proposition nr 226 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen besluta, att den s. k. viktavgiften för postabonnerade tidningar skall under år 1925 utgå med 15 öre pr kg. Detta förslag avser att i avvaktan på fortsatt utredning av frågan om revision av gällande tidningsförordning ge en provisorisk lösning av tidningstaxefrågan. Med hänsyn till den korta tid, som stått till buds för granskning av kungl. generalpoststyrelsens förslag till ny tidningsförordning, och då Kungl. Maj:ts förslag därjämte så till vida i huvudsak ansluter sig till sistnämnda förslag, att den för postverket önskvärda inkomstökningen från tidningsrörelsen uttages genom ökning av viktavgiften, synes den föreliggande kungl. propositionen i stort sett böra antagas.

Emellertid föreligger det enligt min uppfattning starka skäl för att även i ett annat avseende söka åvägabringa en jämkning i nu gällande tidningstaxa.

År 1920 ändrades de sedan 1904 tillämpade taxebestämmelserna för postabonnerade tidningar på det sättet, att samtliga avgiftssatser ökades med 100 %. Då man härvid höjde den procentuella delen av förskrivningsavgiften från 2 % till 4 % av prenumerationspriset, innebar detta faktiskt, om ock måhända oavsiktligt, ett avsteg från grunderna för 1904 års tidningstaxa. På grund av prenumerationsprisets stegring ökas nämligen automatiskt denna del av postbefordringsavgiften, även om procentsatsen bibehålles oförändrad. En fördubbling av procentsatsen innebär därför en i jämförelse med övriga tillägg orimlig förhöjning av just denna delavgift. Några hållbara skäl för en dylik förhöjning ha, såvitt jag känner, icke anförts. Den procentuella avgiften har karaktär av redovisningsprovision och måste som sådan hållas mycket låg, om den överhuvud taget skall ha något berättigande. Redan 2 % som uppbördsprovision synes vara för mycket för en fullkomligt riskfri uppbörd, vilket måhända bäst framgår av en jämförelse med portosatserna för postanvisningar.

Om postbefordringsavgifterna skola stå i rimligt förhållande till postverkets besvär med befordran av olika tidningar har en dylik procentuell avgift intet berättigande, ifall den är tilltagen så hög som 4 %. Ett annonsblad, som distribueras gratis, drabbas icke det minsta därav, under det att tidskrifter, vilka på grund av liten läsekrets eller höga framställ-

ningskostnader nödgas hålla ett högt prenumerationspris, belastas med en väsentlig ökning i postavgiften på grund av densamma. Ord och Bild utgör ett gott exempel på sådana tidskrifter.

Under sådana förhållanden förefaller det mig rimligt, att man i samband med den nu av Kungl. Maj:t föreslagna taxeändringen åter sänker den procentuella avgiftsdelen till 2 % av prenumerationspriset, detta så mycket mera, som man inom tidningsutgivarekretsar synes hava förbisett innebörden av de år 1920 fastslagna provisoriska taxehöjningarna i vad de avse denna del av förskrivningsavgiften.

En sådan reduktion av den procentuella avgiftsdelen skulle emellertid vålla postverket en inkomstminskning av cirka 230,000 kronor och bör, om icke huvudsyttet med Kungl. Maj:ts förslag skall förfelas, kompenseras genom en motsvarande höjning på annat håll.

Av skäl, som kungl. generalpoststyrelsen i motiveringen till sitt här ovan omnämnda förslag utvecklat, bör sådan compensation vinnas genom viktavgiftens ökning. En ökning av denna med 2 öre kan beräknas ge postverket en inkomstökning av cirka 250,000 kronor och sålunda vara tillräcklig.

På grund av vad nu anförts får jag därför hemställa, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 226 måtte besluta

dels att den i § 8 mom. 2 b) av nu gällande tidningsförordning omförmälda procentsatsen skall sänkas från 4 procent till 2 procent,

dels att den i samma § mom. 3 b) omförmälda viktavgiften skall utgå med 17 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av postabonnerad tidnings årsvikt.

Stockholm den 22 maj 1924.

Edv. Björnsson.